

DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE
STRUČNO-NAUČNA KONFERENCIJA SA
MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

ZBORNİK
REZİMEA

ZLATIBOR, 16-19. FEBRUAR 2023

DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE ZLATIBOR, 16-19. FEBRUAR 2023.

Izdavač

Društvo defektologa Srbije, Kosovska 8/1, Beograd

Štampa

PM plus D.O.O., 22.oktobra 8a, Beograd

Za organizatora

Siniša Ranković, predsednik UO Društva defektologa Srbije
Prof.dr Marina Šestić, dekan - FASPER

Organizatori

Društvo defektologa Srbije
Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

Organizacioni odbor

Maja Matović
Željka Trbović
Milka Glavonjić
Uroš Šotarević
Svetlana Pešić
Jasmina Poznanov Dejanov
Zoran Kovačić

Programski odbor

Prof.dr Daniela Bratković
Prof.dr Medina Vantić-Tanjić
Prof.dr Vesna Radovanović
Doc.dr Marija Maljković
Prof.dr Gordana Nikolić
Prof.dr Mirjana Japundža Milisavljević
Prof.dr Sanja Čopić
Prof.dr Mirjana Petrović Lazić
Prof.dr Vesna Vučinić
Prof.dr Ljubica Isaković
Prof.dr Danijela Ilić Stošović
Doc.dr Božidar Filipović:
Ass. Staša Lalatović:

Generalni sekretar

mr Miodrag Nedeljković

Tehnički sekretar

Gorana Kiković

Sekretar za finansije

Radomir Leković

Tehnički urednik

mr Miodrag Nedeljković

ISBN 978-86-84765-61-3

ODMAZDA ILI REHABILITACIJA

Goran Jovanić, Vera Petrović

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

Prethodnih pola veka uočena je prekomerna upotreba zatvorske kazne u mnogim delovima sveta. Navode se globalne promene (kolaps proizvodne industrije; brojnost dugotrajno nezaposlenih čime je vršen dodatni pritisak na državu blagostanja). Porast evidentiranog kriminaliteta i izricanje strožih kazni u zapadnim zemljama postepeno su normalizovali primenu ekstremnih modaliteta inkarceracije.

Veći broj autora nastojao je da odgovori na pitanje kako se to ekstremni oblici zatvaranja normalizuju i postaju nešto uobičajeno u kaznenoj praksi. Samica u Kanadi je postala „normalizovana” uprkos neverovatno retributivnoj prirodi, a najekstremniji izraz ostvaruje izricanjem i izvršenjem doživotne kazne zatvora bez mogućnosti dodele uslovnog otpusta (Life Without Parole – LWOP). Normalizacija se tako definiše kao skup procesa koji čine da stanje izgleda „normalno”. Način na koji normalizacija funkcioniše ili se odnosi na rasprostranjenost stanja (normalna distribucija) ili na njegovu društvenu prihvatljivost (normativna vrednost). Kada opisujemo „prihvatljivost” kazne, raspravljamo o stavovima ljudi o njenoj težini. Prihvatljivost ilustruje vrstu bola, neprijatnosti i patnje kroz kaznu, koju konkretno društvo dozvoljava u datom trenutku. Normalizacija kao prihvatljivost ne određuje da li je kazna zaista nepodnošljivo stroga ili ne, već ukazuje na percepciju javnosti o njenoj ozbiljnosti. Stoga se nastojalo eksploracijom različitih mehanizama, ukazati na procese kojima se kod šire javnosti prikazuje ovakva kazna kao normalan modalitet kažnjavanja, uprkos tome što je izuzetno ozbiljan i sa drastičnim posledicama po osuđene. Iako je javnost smatra prihvatljivom, osuđeni su LWOP opisali kao mučnu, nehumanu, i kao izuzetno tešku kaznu.

Tokom prve dekade ovog veka. u SAD je zabeleženo preko 50.000 LWOP. Ankete pokazuju da javnost preferira LWOP dajući joj prednost nad smrtnom kaznom. Zakonodavci kontinuirano proširuju mogućnost izricanja LWOP prema odraslim prestupnicima, uprkos naporima da se smanji zatvorska populacija. U senci tradicionalne smrtno kazne, drugi ekstremni oblici kažnjavanja su modelovani tako da izgledaju „umereni”. Na kraju krajeva, normalizacija doživotne zatvorske kazne bez uslovnog otpusta ilustruje kako ekstremno kažnjavanje može opstati pod maskom umerenosti kazne.

Ključne reči: doživotna zatvorska kazna odmazda rehabilitacija